

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvenem ponedeljke in dneve po praznikih, ter veja po pošti prejemam, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemam za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiri-
Glasne petiti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvoje frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

Rusija in orientavno vprašanje.

„Uže sami ti razgovori o predstojećem rešenju iztočnega vprašanja, kateri se neprestano vračajo po evropskem novinstvu, dokazujejo, da se to vprašanje vendar svojem rešenju bliža.“ Tako pravi eden največjih ruskih listov „Golos“ v članku, kateri je sam zopet nov dokaz resnice v predstojećem stavku povedanega.

Da se iztočno ali orientavno vprašanje, morda najvažnejše in največje v Evropi, do sedaj še nij rešilo, akopram je uže mnogo desetletij na dnevnem redu, krivi so bili v prvi vrsti Angleži in njihova zavist. Angleška misel, da je obstanek Turške za evropsko ravnotežje potreben, je tudi francoske in avstrijske državnike navdajala. Dan denes je ta misel pala povsod in pada tudi na Angleškem. Organ sedaj vladajočih konservativcev „Quartely Rewiew“ naravnost izreka, da Turčiji nij več pomagati, ter nasvetuje, naj se po razpadu tako razdeli, da dobi Rusija evropsko Turčijo s Carigradom, Anglija pak južni del Azije s perzijskim zalivom. To misel ruski „Golos“ pobira in se tako-le izraža:

„Nam se zdi, da edini zakoniti naslednik po Turkih morajo biti kristijanski narodi živeči v Turškej. No ako bi Angleška zares mislila izjaviti svoja prava na del nasledstva, menimo, da bi Rusija mogla take pretenzije še z večjo pravico postaviti. Angleška, kakor se daje soditi iz njenega delovanja na perzijskem zalivu in na rudečem morji, pripravlja se uže

sedaj za bodoče dogodjaje; mi ne vemo, zakaj bi tudi mi Rusi istega ne dolali v najbližjih krajih Turčije. Rusija bi se morala za časom pripravljati, makar samo za to, da ne bi nasledstvo Turške palo tachim v roke, ki za to nijso pozvani.“ — Na dalje pak ruski list srbskemu knezu Milanu levite bere, naj se ne da od evropske (t. j. magjarske, nemške in angleške) diplomacije varuševati, nego ako on neče vodstva Srbov zoper Turke prevzeti, naj pomisli, da je črnogorski knez tu, ki je pri vseh Srbih popularen. 150.000 mož srbske vojske in 30.000 Črnogorcev je zadosti, da se Turčija razbije.

Tako javno govorjenje ruskih glasil je vsestransko zanimivo in imenitno. Prvič do sedaj v Rusiji nij bila navada, tako naravnost povedovati zadnje cilje ruske politike. Drugič pak je iz „Golosovega“ članka razvidno, da Rusi stojé na tako pravem stališču orientalske politike, da so jim simpatije vsega Slovanstva gotove in imajo tudi pred drugimi narodi spoštovanje, namreč Rusi nesebično priznajo, da Turčijo podedovati imajo slovanski narodi na balkanskem poluotoku. Le ako Angleži iz samopridnih namenov uže sedaj za sebe delajo, hoče tudi Rusija delati — kar je popolnem politično in naravno.

Razumeje se pak, da so ti glasi bolj izjavljenje ruskega javnega mnenja in večine javnih mož, a gotovo menj mnenje starega ruskega carja, ki sedaj Bismarku vazaluje in v nemški jarem vprežen, slovanskega čuta nema niti slovanske politike.

Čehi

so v svojih terjatvah enoglasni. Kakor je staročeska „Politik“ te dni terjala le nov volilni red, tako tudi mladočeski „Narodni Listy“ v svojej številki od srede govore v uvodnem članku o napakah in kričečih nepostavnostih volilnega reda, ki je bil izdan za deželne zbere na Češkem in Moravskem. Po 14 letnih poskušnjah, ki jih je ustavaška politika dožila v deželah češke krone, bila bi ustavoverska politika lahko izpoznala, da Šmerlingov volilni red ne bode nikdar koristil Avstriji. Leta 1860 pravijo „Nar. L.“ dalje, je Avstrija izpregovorila besedo „enakopravnost“ a če se pomisli, kako jo je izvrševala v praksi? Leto za letom so ustavoverci, imajoči nadvlado v rokah menjavali tako ustavo, da bi še i takrat bili oni na boljšem, ko bi se krivični volilni red zamenil na pravičnejši, vsled zahtev po enakopravnosti. — „More li Avstrija“ — vprašajo „N. L.“, „v sedanjej svojej ustavnosti brezskrbno čakati prihodnjih dogodjajev evropskih? V sedanjej dobi, ko skoro v vseh ustavnih državah sveta, deželna zastopništva izhajajo iz občnega glasovanja, tava ustavnost avstrijska še mej onimi naredbami srednjeveške robote in duševnega zatiranja, ki je oblečeno z novovekim pozlatnikom in čini celo Šmerlingovo politiko. Da, politika je je ta volilni red od februarja l. 1861 ne pa ustava, politika narodne vladeželjnosti in plemenskega zatiranja, politika, h katerej sega manjšina, da bi se povzdignila nad večino; politika, ki blagost cele države in posamez-

Listek.

William Ratcliff.

(Tragedija v enem dejanji, spisal Heinrich Heine, prevel B. T.)

(Dalje.)

Trinajsti prizor.

(Ratcliff leži pod spomenikom. Ne gane se. Veter tuli besniše. Megleni podobi se prikažete, odprtima rokama se bližate, odidite narazen in izginite.)

Ratcliff

(omamljen polagoma vstaja.)

Je bil človeški glas? Je veter bil?

Na uho blazen govor mi doni.

Je bil to besen sen? Kje sem sedaj?

Pa kakšen križ je to? Kaj je na njem?

(bere napis na monumentu:)

„Brezbožna roka tū je umorila
Duncana grofa, Macdonalda lorda.“

(srdito)

To nije sen. Na Črnim kamni sem
Premagan, osramočen in uničen.

Na uho zloben vriš mi hehota.

Tu mož stoji, orjaški močni duh,

Ki zakone i može je britanske

Zasramovaje nebu kljuboval.

Zdaj brauniti ne zna, da ne bi Douglas

Nocoj v naročji ljubičnem slonel,

I pravil jej smehljaše, kak se črv

Zvan William Ratcliff, tam na Črnem kamni

Je zvijsal, jedno se po tleh je zvijsal.

I kak ga Douglas nij nocoj pohodil,

Da ne bi se oskrnil.

(togotno)

O prekleto

Peklenske vešče, tak ne krobotajte,

Ne stržite tak zaničljivo s prsti,

Peči vam zmečem na ostudne glave,

Smerečne škotske gozde vse populim,

Da zbičam ž njimi vam zelene hrbte,

I nogoj svojoj črni strup izmanem

Iz vaših susih zlodjevih teles.

Izbučaj sever se; razdrobi svet!

Zlomi nebá se strop, razteri me!

Uniči zemlja i pogrezní me!

(nekaj togotno, nekaj boječe skrivnostnim glasom:)

Prokleti sebevid, megleni človek,

Steklenim v mene ne zijaj očesom.

Očesom svojim srkaš mojo kri,

Da tukaj drevenim, snežnico vlivaš

V žareče moje žile, stvaráš z mene

Strašilo nočno mrtvo, — kažeš tje?

Meglenoj dolgoj roko kažeš tje?

Čem? Mara? belo golobico? kri?

Al čem? kdo govori? to veter nij!

Čem Maro vzeti sabo? Kimaš glavo?

Naj bo, naj bo železna mi je volja

Močnejša je ko Bog i sam hudič

(plane v stran.)

Štirinajsti prizor.

(Mac Gregorjeva graščina. Razsvetljena dvorana na sredi s kabinetom zagrujenim zastorjem. Čuje se gubljajoča se plesna muzika i tenko smihanje deklislo. Mara praznično urešena i Meta baš nastopite.)

Mara.

Moj Bog! kako mi je težko —

Meta.

Zastran

Obleke tesne, naj te slečem, ljubče!

(pomaga Mari, ki se slači.)

Mara.

Pri srci mi je tesno.

nih kraljestev spravlja v odvisnost na razburjenem valovji neprijateljskih življenj sednjih. — Dalje „N. L.“ na srce pokladajo nemškimi poslancem v pražkem deželni zboru, naj bode to mnenje o volilnem redu in prijateljsko sporazumljenje tudi njim pristopno, ker ga nij človeka na celem Češkem, ki bi mislil, da je moč nemški živeti v njegovem pravu zavirati, ter končno pokazujejo na volilni red, ki ga je izdelal in na svitlo dal g. dr. Sladkovsky, vsled katerega vsaka manjšina po svojem pravu more v representativnem življenju provesti svojo veljavnost a tudi mora. — „Tu so druga pravila, druga načela, nego v februarjevih patentih! Povzdignite se k tem in vi izvršite delo prave svobode in omikanosti. Privoščite tej deželi notranji mir in bodite prepričani, da na ta način najbolj koristite državi, katere trajanje vam na srci leži, kot vedno dokazujete nam. — Pravičen volilni red za deželni zbor na Češkem in Moravi in ustavnost avstrijska bila bi na večno zavarovana proti — vrnitvi absolutizma.“

Deželni zbor štajerski.

V Gradci 14. apr. [Izv. dop.]

V včerajšnjem dopisu smo obširnejše poročali, kake se je odvnila nevarnost, ki je žugala slovenski manjšini. Naj denes ob kratkem omenjamo še nekaterih zadev, ki se tudi štajerskih Slovencev tikajo.

Poslanec Neckerman iz Celja je stavil interpelacijo do vlade in katero sta tudi slovenska poslanca savinjske doline gospod dr. Vošnjak in dr. Dominkuš podpirala in podpisala, kedaj se bode postava o reguliranju Savinje zboru predložila, ali bode ta postava še v tej sednici na dnevni red prišla, in ako ne, zakaj ne?

Vladni zastopnik, namestnik Kúbek je prav odurno odgovoril, da zaradi tega neče odgovoriti, da si bi mogel ugodno poročati, ker je zbornica včeraj sklenila, da se sme o odgovoru na kako interpelacijo debatirati. Ta „kaznovalni“ odgovor je veliko razburjenost mej poslanci naredil.

Poslanec Šnideršič je interpeliral zakaj je meja proti Hrvaškem pri nas še

vedno zaprta, namesto, da bi se na Hrvaško pomeknila, in ali bode vlada na to delala, da se na Ogorskem naše naredbe proti živinski kugi uvedo. A vse to je bilo že v državnem zboru priporočano.

Sicer je bila izročena peticija štajerskega gorskega društva in okrajnega zastopa Gor-njegradskega, občin Luče in Solčave za napravo ceste o kateri je bilo tudi v „Slov. Narodu“ že govorjeno. Ta peticija je izročena odboru, čegar referent je slovenski poslanec dr. Dominkuš, ki bode peticijo gotovo zagovarjal, kar se bo dalo. — Dalje je izročena Šmitova peticija občine sv. Martin pri Šoštanji zaradi mosta čez Pako. Referat ima tudi dr. Dominkuš.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. aprila.

Cesar je iz Zadra obiskal 14. t. m. Obrovac in Benkovac, bil tam od naroda navdušeno sprejet, in zajutrkoval v neke srbske bajti frišne ostrige. Narod, ki je cesarja čakal, bil je oborožen. Ob 7. zjutraj 15. t. m. pak je cesar odšel v Šibenik. V Zadru je dal 2900 gld. darov.

Bivši minister in ustavoverski vodja **Banhaus** je bil v Benetke prišel in bi bil rad s cesarjem govoril, a nij bil pripuščen. Torej so njegovi prijatelji zastoj „zaupnice“ zanj zbirali in potrditelj naše famozne trgovinske zbornice, valjda ne zasede več ministerskega stola.

Vnanje države.

Poljskim listom se iz Petersburga piše, da hoče ruska vlada poljske škofe, ki so v Sibiriji, zopet v službo postaviti. Ruska vlada je baje z Rimom naredila „modus vivendi“, t. j., ultramontanci so obljubili, bolj mirni biti.

V **Londonu** je kardinal Manning pri posvečevanju neke nove cerkve rekel, da kdor cerkveno-politične postave na Nemškem prizna je apostat ali odpadnik. — Radovedni smo, če bode sedaj Bismarck, kateri je malo Belgijo precej v strah prijel, ker so nekateri ultramontanski časniki nanj zabavljali, konsekventen in če bode tudi od mogočne Anglije terjat preuredbo ustave in kaznenje kardinala Manninga. Moral bi, ker, kar je enemu prav, je menda i družemu.

Nemški škofje so poslali papežu pismo, v katerem ga podučujejo o razmerah kato-

liške cerkve na Nemškem. Na Poznanjskem je neznan duhoven iz prižnice izobčil v papeževem imenu nemške vladi prijaznega prošta Kika. Vsled tega je v Berlinu velika razdraženost.

Bismark je v pruske gospodске zbornici, katere je posvetovala se o znanej postavi, ki nepokornim škofom plače ustavlja, izpregovoril odločne besede za utemeljenje svojega boja proti papežu. Dejal je: „Kako stoji s katoliško cerkvijo? Od vatikanskega koncila sem postavil se je papež na mesto, kjer je bila cerkev, škofje so njegovi prefekti; kako se more tu g. cerkvi govoriti. Kdor hoče tej cerkvi nasproti braniti državi, da ne bi svojega dobrega prava čuvala, ta se odpove stališča evangeljske cerkve. Bismark pravi, da on nij sovražnik katoliške cerkve, on se ne bori proti njej, nego proti tistemu papeštvu, ki hoče vse drugovernike iztebiti in ki je sovražnik evangelija in pruske države. — Kakor je videti, hoče Bismark protestante pridobiti za svoj „kulturni boj.“

Dopisi.

Iz Hrušice v Istriji, 15. aprila.

[Izv. dop.] Redki dopisi slovenskim listom iz brkinskih hribov, sumičijo nas po pravici narodne dremote, malomarnosti i. t. d. Narodnemu domoljubu veljati mora ova v obče priznana istina, koja je razodel pred malim časom naš vrli list „Slovenski Narod“ in tudi „Slovenski Učitelj,“ — „ka mnogo njih méni, da list naj si s svojim urednikom oskrbi in napolni vse gradivo,“ — kar se tudi gostokrat zgoditi mora. — Narodnjaki na noge! Podpirajmo vrlega „Slov. Naroda,“ ter kažimo, da smo res „jaki narodnjaki“ njegove krvi in načela! Polje jelo se mu je tudi tukaj širiti, vrzimo nekoliko semena na njegove njive in sad gotovo zaostal ne bo.

Svrhni namen mojega današnjega dopisa „Slov. Narodu“ pa je ta, da naznanim tužno vest tukajšnjih prebivalcev o nenadni smrti našega preljubega c. kr. okraj. sodnika in predsednika bralnega društva v Podgradu, namreč: g. Jan. dr. Bitemca.

Nepozabljivi umrli gospod rojen je bil na Tolminjskem, sedaj 55 let star in ne- oženjen. Nagla bolezen „pljučnica“ privabila je prezgodnjo smrt dne 11. aprila, ter ga ugrabila nenadno. Pokojnik je bil v

Meta.

Ej, moj ljubček!
Douglas je krasen mož.

Mara

(veselo smeja se.)

Da, on je mož!
Vesel i dober, h temu še možak.

Meta.

I si zaljubljena?

Mara.

Zaljubljena?

To je neumno. Da mi je le všeč.

Meta.

Tako nij bilo zmir. Ko William Ratcliff —

Mara

(maše jej plašno usta.)

O prosim, prosim, prosim, ne izreci
Imena hudega, že noč je pozna —

Meta.

Zaljubljena si bila, ne?

Mara.

Oh ne!

Krotak ko jarček se mi zdel je sprvič,
Njegov obraz tak znan, pa glas njegov
Tak mehko mi donil i dih njegov
Po lici tak prijazno vel, okó
Pa gledalo me tak šegavo, — blago
(zgrozivša se)

Pa spremeni se nagloma v strašilo,
Kak bleđ, tak tog, krvav i divje spačen
Grozivno ljut, ko htel bi me vmoriti —
Možu meglenu je bil podoben
Skor, kateri v snu za mano roke stéza
I me tak dolgo čudno-nežno gleda,
Dokler podoba zračna ne postanem
I sama rok meglavih ne stegujem.

Meta.

Baš taka si, kot rajnca tvoja mati,
Ki hudo se je delala, pa vendar
Je Ratcliffa ljubila.

Mara.

Ratcliffa?

Meta.

Edvarda Ratcliffa, Williama otca —
O tvoja mati bila je tak lepa!
Sploh lepá Beta zvana. Njeni kodri

So bili iz zlata, roke iz marma.
In očice, — o te poznal je Edvard,
Cel den je gledal v nje i skoraj je
Iz njih si svoje očice izlukał.
Prepevati je zuala kakor slavec,
In ko sedé je pri ognjišči pela:

(poje)

„Kaj je tvoj meč tako rudeč

Edvard? Edvard?“

Obstala kuharica, i pečenka
Je prismodila se vselej. Moj Bog.
Zakaj sem hude pesmi jo učila?

(joče se.)

Mara.

O ljuba Meta, o povej mi to.

Meta.

I sama lepa Beta je sedela
Pojoč:

(poje)

„Kaj je tvoj meč tako rudeč

Edvard? Edvard?“

Je skočil naglo v sobo Edvard Ratcliff,
I v istem glasu dalje je prepeval:
„Odsekal sem ljubici glavo preč, —

Tak lepi ljubici. O!“

svojei važnej službi prava slika in prilika delavne in marljive bučelice. Njegova resnobna prijaznost, miroljubnost in pravičnost sosebno slovenskei reči, pridobila mu je srca vseh ljudij. V letu 1868 došel je v ta okraj in slednji človek priznava, kako je umel, stranke pomirovati in jih žalostipolnega pravdanja varovati. Njegova prijaznost strinjala se je z njegovo duševno zmožnostjo „redke učenosti.“ Radi tega cenilo ga je pa tudi vse ljudstvo in vsi uradniki bili so mu posebno nagnjeni. Tega prepričanja omenim naj le to, kako sijajen je bil njegov pogreb 13. t. m. Vsi trije občinski zastopi tega sodnijskega okraja; vsi gospodi uradniki sodnijski in davkarski, in finančna straža v Podgradu in tudi šolska mladež iz Hrušice vdeležila se je slovesnega spreveda do farne cerkve v Hrušico. Sprevod vodil je gosp. župnik Breclnik v Hrušici z asistenco 4 družih duhovnikov.

Iz Trsta 13. aprila [Izv. dop.] Telovadno društvo „Ginastico“, katero ima vsak praznik in vsako nedeljo svojo zastavo na telovadnici, je nij hotelo izobesiti, ko je cesar tukaj bil, akoravno so bile obešene po vseh vilah krog mesta razne zastave zvestih Avstrijcev. To gotovo zaradi velike laške lojalnosti, katere smo tukaj vsi tako navajeni, posebno pa c. kr. vlada, ki nič ne vidi in ne sliši, samo, kadar je treba Slovence Lahom izročati, pomaga. Prišel pa bo čas, ko bode za slovenski glas posluš moral biti, ker bode sila, in v sili je Slovan bil vselej dober.

Patrijotično politično društvo bode imelo v soboto občni zbor in mej raznimi točkami in predlogi se nahaja tudi ta, da naj magistrat razpiše štipendije za okoličanske otroke, kateri žele mestne šole obiskavati a nemajo materialne podpore, ker se razume, da pri toliko slabih letinah je pri kmetu revščina. Upati je, da bode magistrat vendar to prošnjo uslišal, ker bode moralno prisiljen vsled komune, katera veže okolico in mesto in ker za druge nevažne reči kar denar trosi. Radovedni smo na odgovor, od strani starešinstva mestnega magistrata tržaškega.

Po lepih dnevih črez 18 stopinj gorkote imamo zopet hudo zimsko burjo, (tudi mi v

Ljubljani. Ured.) da je v okolici zmrzovalo. Drevje je ravno v cvetji, ali vendar škoda še nij posebne naredilo, ako ne pojenja, utegne imeti mraz hude nasledke. Sicer pa kaže po vinogradih vse dobro in nadejati se je dobre letine, ako bodo elementarne moči prizanašale.

Domače stvari.

— (Neopravičeno protežiranje „usmiljenih sestrá.“) V finančnem odseku kranjskega deželnege odbora je govorjenje o 10.000 gold., katere misli deželni odbor v bodoče sestram v deželni bolnici, kot povišanje za oskrbovanje bolnikov in povračilo za hrano, dati — in o odobrenje (!) za a conto uže izplačanih (!) 6000 gold. pro praeterito — gotovo nobena malenkost za našo ubogo deželo. — Dokler se sklenena pogodba ne odpove, katera obe stranki veže in se ne sme enostransko zrušiti, t. j. red usmiljenih sestrá ne sme nobenega povišanja terjati, deželni odbor pa nobenega povišanja privoliti — ta pravni razlog stoji, potem bi bil moral red najprvo pogodbo odpovedati in po pretečenem enem letu ima pravico novo za-sè ugodno pogodbo napraviti, ali pa v negativnem slučaju odstopiti. Caveant consules! Tukaj v naši bolnici se je taksa za $\frac{1}{2}$ kr. višje postavila, kakor v Gradcu in povračilo za hrano se hoče večje privoliti; kakor v Rudolfovem špitalu na Dunaji ali v Gradcu! Kdo vendar te ženske tako protežira, ali Dežman ali Kaltenegger?

— (Poroka.) Gosp. Franjo Guštin iz Metlike poročil se je 12. t. m. z gđ. Tino Tomšičevo iz Trebnja.

— (Zopet gozdni požar.) Predvčerajšnjem dopoldne se je zopet vnel gozd pod Tivoli za Šiško, ogenj se je vsled hudega vetra hitro širil. Požarna straža ljubljanska je kmalu pogasila požar.

— (Za mesarje.) V ponedeljek 19. t. m. popoldne ob 2. uri se bode — kakor nam g. Skalé sam poroča, — klanje goveje živine na trojno vižo: s sekiro, z vbodom za tilnikom in masko, vršilo. Ako hočejo mesarji iz dežele to klanje videti so povabljeni priti v Ljubljano.

— (V Slovenjem gradci) so 4. t. m. imeli veterani, 84 jih, veliko slavlje, dobili so vojne medalje. Kaplan Satler, sam veteran, je imel slovenski ogovor, predstojnik veteranov Hübl pa nemški.

— (Mrtvo dete) je bilo 4. t. m. najdeno v neki mlaki blizu Slov.-bistriške vozne in železne ceste. Srenjski predstojniki dobili so od sodnije povelje, poizvedeti po neusmiljeni materi.

— (V cerkvo sv. Trojice v Halo-zah) je, kakor „G.“ piše, 8. t. m. ropar ulomil in odnesel srebrno, močno pozlačeno monštranco, srebrn kelih za obhajilo, 10 funtov voščenih sveč, prte iz altarijev, vse skupaj 380 gld. vrednosti. V Digošah blizu Maribora pa so ga uže prijeli, monštranco mu obesili na hrbet, kelih na prsa, sveče pa so mu dali v roko in tako so ga sramotno gnali na sodnijo.

— (Staročeška temeljitost.) „Politik“, ki se tako rada meša v notranje slovenske reči in nam nepotrebne svete daje, popravlja v večernem listu od 8. t. m., da g. Zelen nij bil ustavoverski ampak nemškutarski (verfassungstreu) kandidat. G. Zelen rad polemike in popravke piše, naj torej „Politiko“ podučí, da kdor hoče o naših razmerah pisati in nas učiti, mora naše liste čitati, kakor tudi mi marljivo češke čitamo.

Razne vesti.

* (Dvojni roparski umor na Dunaji.) Po noči 14. t. m. zgodil se je na Dunaji, na tako zvanih „turških šancah“ v krčmi „pri kralju Sobieskemu“ strašan roparski umor. Umorjen je krčmar J. Schieder in njegova žena Alojzija. Omenjenega večera popijala sta namreč v tej krčmi dva neznana moža, ter kvartala na vse pretege, pripovedovaje si mej igro o kozakih in vojaci. Ko je odbila 11 ura, gre dekla Rozina Populorum spat, ter v krčmi ostaneta le krčmar in žena njegova sama z gostoma. O polunoci naenkrat čuje dekla hrup, ali misleča, da se Schieder krega s svojo ženo, dekla zopet zaspi. Ona nij vedela, da sta baš v tem trenutku umorila neznana moža njenega gospodarja in gospodinjo, oropala in vzela soboj kar sta našla v denarijih, menda kaci 140 gld. in nekaj obleke. Še le zjutraj ko pride v sobo, vidi na tleh oba mrtva, v velikan-skeji luži krvi, krčmar je imel prerezan vrat od desnega do levega ušesa, žena pak ve-

To lepo Beto tak je razsrdilo,
Da ubozega Ratcliffa nič več htela
Nij videti; da bolj bi ga vjezila,
Je vzela otca tvoga. Edvard Ratcliff
Je ves razkačen bil, i da pokaže,
Da lepo Beto tudi lahko zgreši
Za ženo vzel v obupa je togoti
Campbella lorda Jenó; William Ratcliff
Pa sin iz te neumne je ženitve.

Mara.

Uboga mati!

Meta.

Lepa Beta bila
Zares je svojeglavna. Celo leto
Imena: „Ratcliff“ nij izgovorila.
Ko prišel je pa v drugič spet oktober —
Menda je ravno Ratcliffa bil god —
Kar iznenada me popraša: „Meta
Si čula o Edvardu kaj?“ — „O da“
Zavrnem jej, „za ženo Jenó Campbell
Je vzel.“ — „Kaj, Jenó Campbell?“
klikne naglo,
Zbledi, zrudi i plakati se milo

Začnè. Jaz tebe ravno sem nosila
V naročji. Mesece si tri imela —
I tudi ti si plakala. I jaz
Da bi vsušila solze lepe Bete
Povem jej: „Edvard lepe Bete vendar
Ne more zapustiti, noč i den,
Tak govore, okoli grada lazi
I k oknom lepe Bete poželjivo
Roke steguje.“ — „To že davno vem,
Uzklikne lepa Beta. K oknu naglo
Poda se, roki za Edvardom stegue.
Oh, kako zlo, to videl je Mac Gregor,
Tvoj ljubosumni otec.

(vstrašena jenja pripovedovati.)

Mara.

I potem? —

Povej naprej.

Meta.

I nu tako je konec.

Mara.

Povej naprej.

Meta.

Naj bo! Že drugo jutro

Je Edvard Ratcliff v krvi mrtev ležal
Za starim gradom. —

Mara.

Kaj pa vboga mati?

Meta.

I nu strahu na tretji den je umrla.

Mara.

Oh, to je grozno.

Meta

(v mrzlem zaničljivem, blaznem glasu.)

Da bi, ljubče, samo

Ti bilo videlo z očesom drobnim,
Kak ležal je za gradom Edvard Ratcliff —
Hu! hu! krvavo gledam še podobo,
I ker jaz vem, kedò ga je umoril,
I ker nikomur praviti ne smem,
I ker sem nora, — hu ne morem spati.
Povsodi gledam Ratcliffa Edvarda,
Kako krvav i bled z očesom srpim
In ostrim, kak s kazalcem vzdignjenim
Kot nočen strah koraka zlagoma.

(Dalje prih.)

likanske rane v prsih, pokliče zraven ljudi iz sosedstva, ki so grozovitni čin naznanili policiji in dotičnim sodnijam. Slednje z veliko delavnostjo zasledujejo oba morilca, ves aparat dunajske policije je na nogah, celo kavalarija, da bi ju zasačili. Umrjenca sta se bila še le lani omožila, ter začela krmariti.

* (Vérska blaznost.) V Iglavi na Moravskem je 12. t. m. po pólnoči prišel v iglavsko mestno stražnico rokodelce Josip Rosenfeld, ter povedal, da je ravno umoril z neko lopato svoja dva mala otroka. Dotična komisija se takoj napoti tja, ter res najde obe deteti v postelji, oba sta bila s krvjo kar oblita. Petnajstletni deček je imel na glavi pet ran od lopate prizadetih in devetletna deklica štiri. Mrtvi trupli so prenesli potem v mrtvašnico ondote bólnice, morilca so pa izročili okrožnej sodnji. Bil je do sedaj priden, marljiv, ali jako pobožen človek, ki je uže nekočkrat dal na sebi poznovati vérsko blaznost. Na večer one strašne dogodbe je poslal svojega 15letnega sina po steklenico žganja, večinoj ga je izpil on, drugo pa da otrokoma naj izpijeta, ob enem jima zapove, da naj molita in naj gresta spat. Na to je grozovitni oče odšel. V dveh urah pride domov nazaj, in najde otroka svoja speča v postelji. Hipoma popade v kotu stoječo lopato, ter ju tolče do smrti. Na policiji se je izgovarjal blizu takole: „Hotel sem se prepričati, je li povest o Abrahamu in Izaku v sv. pismu resnična, ter sem mislil, če sta otroka moja pobožna, mi bode uže kak angel zadržal roko, toda sadaj se je uže zgodilo!“ — Rosenfeld v zaporu neprenehoma moli. Eni pak pravijo, da je Rosenfeld zato umoril svoja otroka, ker se je hotel oženiti, a njegova ljuba nij marala zanj, ker ima otroke.

* („Lukamatija“ pri pogrebu.) Minólo sredo so v Plznu pokopali vodjo lokomotive pri železnici Franc Jožefovej g. Sokola, pri čegar pogrebu ste bili navzočni dve lokomotivi, na čast umrlemu in večjemu ginjenju pogrebcev. V Plznu je pokopališče sv. Miklavža na necém vrhu za kolodvorom dveh železnic, in torej mora vsak pogreb iti črez železnično progo. Te prilike ste se poslužili obe železnici, češka zapadna in Franca Josipa, ter v ta namen postavili na vsako stran železne proge eno lokomotivo. Lokomotivi ste bili v črnih zastavah, popolnem razsvitljeni in v pečeh zakurjeni. Iz dimnika se je polagoma dvigal dim in sopar je bučal v parnicah. Na vsakej lokomotivi so stali voditelji lokomotivni in kurjavci črno oblečeni z prižganimi bakljami.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka

in brez stroškov po izvrstni Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezní, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicín in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprevajenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, žumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in pre-

hlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.
Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.
Revalescière du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dritti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju i scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih i mehurji, trganje v mehurji i t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsni boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalce in člen mnogo učeni družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.
Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.
James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.
Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp. Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.
Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.
Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalce.
Spričevalo št. 76.921.

Obergimern, (Badensko), 22. aprila 1872.
Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.
Montona, Istra.
Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.
Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.
Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznađejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprevajljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigmó 10 letne hramote na rokah in nogah i t. d.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

v plehaših pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr. funta 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v pušicah 4 2 gold. 50 kr. i 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu n v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 ta 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradiu bratje Oberanzmeyer, v Lasi braku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Moric, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerovicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradiu pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, askor v vseli mestih pri dobrih lekarjih in apotekarskih trgovih.

tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali novicah.

RAJČA.

15. aprila:

Pri Slonu: Kraus iz Dunaja. — Smolinkar iz Celja. — Weidlich iz Dunaja. — Seiler iz Gorice. — Kraluper iz Gradea. — Dohnalek iz Siska. — Koch iz Kranja.

Pri Maici: Klinger iz Frankobroda. — Kobližek iz Dunaja. — Kilar iz Kranja. — Pajer iz Dunaja. — Pavec od Save. — Klander iz Tržiča. — Toman iz Trsta. — Pugel iz Koroškega. — Oblak iz Dunaja. — Langer iz Podgore. — Berek, Damask, Poper, Gusman iz Dunaja.

Pri Zamorel: Kavčič iz Trsta. — Biner iz Bamberg.

Pri avstrijskem carju: Klugec iz Kamnika.

DUNAJSKA BORZA 16 aprila

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	45 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	60
1860 drž. posojilo	111	50
Akcije narodne banke	958	—
Kreditne akcijske	234	—
London	111	35
Napol.	8	89
C. k. čekini	5	24
Srebro	103	55

Št. 5122.

Razglas.

V sredo 28. t. m. dopóldne ob 9. uri se bodo v mestnem shranišču na Žabjeku naslednje reči po očitni dražbi prodale, namreč:

2 brizgalnici stareje naprave,
2 voza za prepeljavo vodnih vedrov,
1 voz za enega konja brez koša. Več starega železja, kakor zidne vezi, okneno omrežje, durni okovi itd.

To se kupcem očitno naznanja s pristavkom, da se vse te reči v omenjenem shranišču na Žabjeku vsaki čas lahko pregledajo. (118—1)

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 13. aprila 1875.

Gospodičino Amalijo

molim, da si zapazi devet sto četrdeset i dva.

Metlika.

Zdravstvuj.

(119)

Hiša na prodaj!

Poleg kantonske ceste, ¼ ure nad Ljubljano v Dravljah prodaja se takoj pod najugodnejšimi pogoji prilično zidana hiša na lepem prostoru, h katerej spada vrhu tega še skedenj, kozolec, hlev in vodnjak, dalje opekarnica na dve peči, in 6 oralov zemlje. Okoli hiše se razprostira krasen vrt z 200 sadnimi drevesi.

Pismena oglasila naj se vpošljejo opravištvu „Slov. Naroda“, kjer se izve natančneje. (111—3)

Mojster

se takoj sprejme za neko malo dratarijo. Le-ta mora poleg zadostljivega znanja v svojej stroki, biti vrhu tega še priden in resno delaven; dalje mora dobro izurjen biti v dratovci ali skoblji po avstrijskem vzoru. Želeti je tudi še znanje slovenskega jezika.

Ponudbe sprejema: (115—2)

J. B. Silbernagl & Comp. v Celovci.

Umrli v Ljubljani

od 13. do 14. aprila:

Jos. Vonbrül, kaznenec, 54 l., na pericarditis. — M. Vaeljeva, soproga krojaškega mojstra, 52 l., na jetiki.

Uradno naznanilo.

17. aprila 1875.

Javne dražbe: Jurij Kajfežev iz Banja loke, 540 gld., 22. aprila (I. Kočevje). — Ivan Lekenovo iz Rovt, 886 gld., 30. aprila (III. Planina). — Anton Tekavcevo iz Dolenje vasi, 1365 gld., 24. aprila (III. Ribnica). — Franc Stokevo iz St. Vida, 160 gld., 24. aprila (I. Vipava). — Ed. Stubelovo iz Rateč, 315 gld., 30. aprila (III. Rateče). — Jan. Čučev iz Veierga brda, 2852 gld., 28. aprila (I. Senožeče). — Jos. Kristanovo iz Studenca, 2809 gld., 28. aprila (I. Zaučina). — J. Pircevo iz Spodnjega Brezja, 400 gld., 27. aprila (I. Vipava). — Anton Sušev iz Potoča, 910 gld., 28. aprila (I. Senožeče). — Janez Maroltovo iz Rateč, 1300 gld., 27. aprila (I. Rateče). — France Bratovžev iz Podgriča, 1037 gld., 27. aprila (I. Vipava). — Jan. Kogovšekovo iz Rovt, 30. aprila (I. Planina). — Adolf Pohorjevo iz Podbrega, 3230 gld., 27. aprila (I. Vipava).

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

Naznanilo.

Predstojništvo c. k. ženske kaznovalnice v Begnjah na Gorenjskem daje na znanje, da vse vrste ročnih del, to je pletenje, šivanje, vezenje (stikanje) in predenje, po najnižjih cenah izvršuje.

Predstojništvo

c. k. ženske kaznovalnice v Begnjah

(112—3)

dne 8. aprila 1875.

Lastnina in usk „Narodne uskarne“.